

GLOSSARIY

10.6 Hayvonlarda moddalar transporti

1. Qon aylanishi — moddalarni, kislorod va qoldiq mahsulotlarini hayvon tanasida tashuvchi tizim.
2. Yurak — qon aylanishining asosiy pompasi, qon oqimini ta'minlaydi.
3. Arteriyalar — yurakdan organlarga qon olib boruvchi tomirlar.
4. Vena — organlardan yurak tomon qon olib keluvchi tomirlar.
5. Kapillyarlar — eng mayda qon tomirlari, modda almashinuvi joyi.
6. Qon plazmasi — qonning suyuq qismi, moddalarni tashish uchun muhim.
7. Qon hujayralari — kislorod va immunitetni ta'minlovchi qon tarkibiy qismi.
8. Limfa — to'qimalardan ortiqcha suyuqlikni to'playdigan va himoya qiluvchi tizim.
9. Limfa tomirlari — limfani organizm bo'ylab olib boruvchi kanallar.
10. Modda almashinuvi — kislorod, oziqa, gazlar va chiqindilarni o'zaro almashinuvi.
11. Oksigen — modda almashinuvida hal qiluvchi gaz, organizm uchun zarur.
12. Karbonat angidrid (CO_2) — modda almashinuvi mahsuloti, organizmdan chiqariladi.
13. Oziq moddalar — hayvon tanasida energiya va qurilish materiali sifatida foydalaniladigan moddalar.
14. Tirik qon aylanishi — qonning yurak yordamida butun tanaga aylanish jarayoni.
15. Oddiy qon aylanishi — organizmda qonning doimiy aylanishi va modda tashilishi.
16. Qon bosimi — qon tomirlar devorlariga qonning bosim kuchi.

17. Transport oqsillari — qon va limfada moddalarni tashishda qatnashadigan oqsillar.

18. Osmotik bosim — suyuqlikni to‘qimalar orasiga suruvchi kuch.

19. Gematotsrit — qonning qizil hujayralar ulushi.

20. Immun tizimi hujayralari — organizmni zararli mikroblardan himoya qiluvchi qon hujayralari.